

Alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028

Med retningslinjer for Meløy kommunes
bevillingspolitikk –
KST vedtak 69/24 av 19.september 2024

RAUS OG
KRAFT

Innhold

1.0	Innledning.....	3
2.0	Planområde	4
3.0	Bevillingsperiode	4
4.0	Myndighet	4
5.0	Definisjoner	4
6.0	Søknad og saksbehandling	5
7.0	Avslag på bevilling – vandel.....	5
8.0	Vilkår for tildeling av bevilling	5
9.0	Krav til lokaliteter	6
10.0	Når skal alminnelig skjenkebevilling ikke kunne gis.....	6
11.0	Når kan normalt alminnelig skjenkebevilling gis.....	6
12.0	Engangsbevilling og ambulerende bevilling.....	7
13.0	Salgsbevillinger for alkoholholdig drikk	7
14.0	Skjenkebevillinger for alkoholholdig drikk	7
15.0	Salgs- og skjenketider	8
16.0	Kontroll av bevillinger	8
17.0	Revisjon av handlingsplanen - varighet.....	9

1.0 Innledning

Det følger av [alkohollovens §1-7d](#) at kommunen er pålagt å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. Lovgivers intensjon er at handlingsplanen skal fremstille en samlet oversikt over utfordringsbildet bruk av rusmidler skaper og være grunnlaget for forebyggende og skadebegrensende tiltak.

[§1-1. Lovens formål](#) – «å begrense de samfunnsmessige og individuelle skadene som alkohol kan medføre, og begrense forbruket»

Alkoholpolitisk handlingsplan som grunnlag for fastsettelse av retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger, må vedtas slik at bevillinger fornyes innen bevillingsperioden opphører den 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer.

Under behandlingen av «[Folkehelsemeldingen](#)- Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjeller» i 2023, forpliktet Stortinget seg til WHO sitt mål om å redusere omfanget av skadelig alkoholbruk med 20 prosent innen 2030, målt fra nivået i 2010. Målt i omsetning er målet å komme ned på ca. 5,3 liter pr person over 16 år. Dette kan vanskelig nås om ikke kommunene arbeider mot samme mål.

Utvikling av alkoholpolitisk handlingsplan må også ses i sammenheng med [folkehelselovens formål](#) om å «fremmer folkehelse, forebygge sykdom og utjevne sosiale helseforskjeller. Dette er noe annet og mer en retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger.

Meløy kommune har faglig, administrativt og politisk søkelys på å ivareta gruppen som har utfordringer med rus. Alkoholpolitisk plan vil utgjøre en del av en senere samlet helhetlig rus politisk plan for kommunen. I en rus politisk plan vil de ruspolitiske utfordringene bli sett i sammenheng, og alle tiltak innen forebygging, oppfølging og rehabilitering av rusmiddelbrukere vil inngå i en slik samlet plan. I 2020 inngikk Meløy kommune samarbeidsavtale med alkovevttorganisasjonen Av-og-til. I tillegg samarbeider ulike enheter og tjenester med ulike helsefremmende og rusforebyggende tiltak, særlig rettet mot ungdom og foresatte.

Det er viktig at kommunen har et godt kunnskapsgrunnlag for et kommende arbeid med en helhetlig rus politisk plan. Vedlagt planen ligger presentasjon utarbeidet av folkehelserådgiver i Meløy. Her er data for ungdomsskoleelever og videregående elever. Tallene er presentert for kommunestyret og ulike tjenester i kommunen. Vi ser at andel elever på ungdomstrinn som har vært tydelig beruset har økt fra 2019 til 2022. Her ligger Meløy over snittet for fylket og landet. I 2022 var andel elever som bruker illegale rusmidler på nivå med snittet for landet.

På ungdomstrinn er det 10 % av jentene og 4 % av guttene som oppgir å ha vært passasjer når sjåfør har vært beruset. Konsekvenser av rus som vold, overgrep og risikoatferd er vi særlig bekymret for. I løpet av våren 2025 vil vi gjennomføre ny Ungdataundersøkelse blant elever på ungdomstrinn og ved Meløy videregående skole. Vi vil da få oppdaterte tall slik at vi vet mer om utviklingen av rusmiddelbruk blant ungdom i Meløy. I løpet av 2025 vil Nordland fylkeskommune gjennomføre ny fylkeshelseundersøkelse som vi gi oss kunnskap om bruk av rusmidler i den voksne delen av befolkningen i Meløy.

2.0 Planområde

Planen er hjemlet i alkohollovens § 1-7d og gir retningslinjer for kommunens bevillingspolitikk i bevillingsperioden. De enkelte søknader om salgs- og skjenkebevillinger for alkoholholdig drikk behandles i overensstemmelse med de alkoholpolitiske prinsipper som er nedfelt i planen.

3.0 Bevillingsperiode

Kommunestyret vedtok i k-sak 28/20, 7. mai 2020 at alle faste salgs- og skjenkebevillinger kan videreføres inntil de sies opp, eller eventuelt blir inndratt. Kommunestyret kan ved evalueringen av alkoholpolitiske retningslinjer, endre dette vedtaket. Vedtaket anbefales videreført.

4.0 Myndighet

Myndighet til å innvilge og avslå søknader bevillinger er delegert til kommunedirektøren, i delegasjonsreglement vedtatt av kommunestyret sak 45/20:

Kommunestyret delegerer all avgjørelsesmyndighet etter lov om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (Alkoholloven) med tilhørende forskrifter til kommunedirektøren, med unntak av alkoholpolitisk handlingsplan i hht Alkohollovens § 1-7d samt §§ 9-8,10-2,10-4, 10- i Alkoholforskriften.

5.0 Definisjoner

Alkoholholdig drikk i henhold til Alkohollovens §1-3:

Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3
Inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol	Inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol	*Inneholder fra og med 22 og til og med 60 volumprosent alkohol

**Enhver drikk som inneholder 22 volumprosent alkohol eller mer, regnes som brennevin.*

Salg i henhold til Alkohollovens §1-4:

Overdragelse av alkoholholdig drikk til forbruker mot vederlag for drikking utenfor salgsstedet

Skjenking i henhold til Alkohollovens §1-4:

Salg for drikking på stedet. I dette inngår drikking i deler av lokalet eller andre steder som bevillingshaver har rådighet over.

Ambulerende skjenkebevilgning i henhold til Alkohollovens §4-5:

Bevillinger som ikke blir knyttet til bestemt person eller skjenkested. Gjelder godkjenning for en enkelt anledning og for skjenking til deltakere i sluttet selskap.

6.0 Søknad og saksbehandling

Kommunen er bevillingsmyndighet og skal forvalte Alkoholloven i samsvar med formål og lovparagrafer, og følge alkoholpolitisk handlingsplan, samt eventuelt andre sentrale og lokale retningslinjer og forskrifter. Saker behandles i samsvar med Forvaltningsloven.

Det brukes nasjonale digitale søknadsskjema, innlogging via kommunens hjemmeside.

For faste salgs- og skjenkebevillinger sendes søknaden til uttalelse fra følgende instanser, i henhold til Alkohollovens §1-7:

- 1) Nordland Politidistrikt
- 2) Nav
- 3) Skatteetaten, org.nr. 974761076

For bevillinger som gjelder enkeltanledninger sendes søknaden til Nordland Politidistrikt.

Saksbehandlingsregler, Alkohollovens §1-11:

For søknad om bevilling eller andre tillatelser etter denne loven som faller inn under tjenesteloven, skal saksbehandlingsfrist som nevnt i tjenesteloven § 11 første ledd første punktum, være fire måneder. Tjenesteloven § 11 annet ledd om at tillatelse anses gitt når saksbehandlingsfristen er utløpt, gjelder ikke for bevillinger eller andre tillatelser etter loven her. Departementet kan gi forskrift om saksbehandlingsregler til utfylling av reglene i tjenesteloven for bevillinger og andre tillatelser i loven her. Saksbehandlingsreglene kan fravike reglene i forvaltningsloven.

Fristen løper fra det tidspunkt all nødvendig dokumentasjon er registrert kommet inn til kommunen. Fristen gjelder tilsvarende for endring av salgs- og skjenkebevilling.

Søknad om utvidelse av skjenketid og skjenkelokale for en enkeltanledning skal være registrert inn til kommunen senest 14 dager før arrangementet skal gjennomføres.

7.0 Avslag på bevilling – vandel

Salgs- og skjenkebevilling kan bli nektet på grunnlag av negativ uttalelse fra politiet om søkerens vandel når forholdene knytter seg til alkoholloven, eller annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål, eller skatte- og avgiftsmyndighetene og om vandel i forhold til denne lovgivningen. En bevilling kan bli inndratt hvis den ikke er benyttet innen ett år.

8.0 Vilkår for tildeling av bevilling

Ved tildeling og endringer av bevilling skal det legges vekt på om søker kan ansees egnet til å ha salgs- og skjenkebevilling. Det kan tas hensyn til tidligere erfaring med søkerens utøvelse av bevilling i form av

- brudd på vilkår som er satt i bevillingen
- brudd på salgs- og skjenkebestemmelsene
- endring i driftskonsept uten godkjenning
- klandre verdig ordensforhold ved bevertnings-/salgsstedet
- brudd på reklamebestemmelser o.l.
- Manglende etterrettelighet ved betaling av skatter og avgifter o.l.
- Endringer av søkerens vandel skal tillegges vekt ved fornyelse.

9.0 Krav til lokaliteter

Ved tildeling av bevilling skal lokalenes beliggenhet, størrelse, innredning og beskaffenhet, samt målgruppe for virksomheten tillegges vekt. Det samme gjelder negativ erfaring med tidligere driftsform, lokalenes egnethet, trafikale og ordensmessige problemer for å ivareta lokalmiljøet.

10.0 Når skal alminnelig skjenkebevilling ikke kunne gis

Det er viktig å skape alkoholfrie soner, særlig av hensyn til barn og ungdom. Kommunen vil ikke gi bevilling til skjenking av alkoholholdig drikk til følgende konsepter på følgende steder:

- Ved arrangement som er beregnet på barn, samt ungdom under 18 år
- Bevertningssteder i tilknytning til idrettsanlegg, idrettshall o.l. Det gis heller ikke skjenkebevilling for en enkelt anledning ved idrettsarrangementer.
- Bevertningssteder i umiddelbar nærhet av skoler, barnehager, eller fritidslokaler for barn og ungdom, eller enkeltbevillinger i lokaler ved/innenfor skoleanlegg hvor det i hovedsak drives undervisning, eller der det ved lov og/eller hvor det ved forskrift og eksternt regelverk ikke er anledning å skjenke alkohol.
- Enkeltbevilling/ambulerende skjenkebevilling kan likevel innvilges lokaler i skoleanlegg hvor lokalet (gymsal) er kretsens storstue og forsamlingslokale (samfunnshus).

11.0 Når kan normalt alminnelig skjenkebevilling gis

Alminnelig skjenkebevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1,2 og 3 kan gis til bevertningssted som har serveringsvirksomhet/selskapsarrangementer som en fast del av sin næringsvirksomhet og kan oppfylle lovverkets krav til å kunne inneha serverings- og skjenkebevilling.

Det skal i henhold til Alkoholloven stilles strenge krav til bevillingssøkere; om tilfredsstillende kvalifikasjoner og vandel hos eiere, søker, ansvarlig styrer og stedfortreder, med flere. Det stilles krav om kunnskapsprøve i Alkoholloven for styrer og stedfortreder. Etablererprøve

(serveringsloven) for styrer skal være bestått. Lokalene skal være godkjent for matsservering av Mattilsynet, og ha tilfredsstillende toalett- og garderobeforhold, for både gjester og betjening.

12.0 Engangsbevilling og ambulerende bevilling

Som ved forutgående bevillingsperioder, kan det i samsvar med Alkohollovens § 1-6, 2. ledd, siste punktum, gis alminnelig bevilling for skjenking av øl, vin og brennevin for en enkelt bestemt anledning for inntil 5 sammenhengende dager etter særskilt søknad.

Det opprettes 4 ambulerende bevillinger for øl, vin og brennevin som i samsvar med Alkohollovens § 4-5 kan benyttes ved enkelte anledninger til sluttede selskaper. Myndighet til å behandle og innvilge alminnelig enkeltbevillinger og ambulerende bevillinger delegeres som tidligere til kommunedirektør.

13.0 Salgsbevillinger for alkoholholdig drikk

I Meløy kommune kan det med kommunal salgsbevilling selges alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol fra ordinære dagligvareforretninger, eller fra rene øl-utsalg for de som ønsker det, inntil den sies opp, eller blir inndratt. Det settes ikke tak på antall salgsbevillinger.

14.0 Skjenkebevillinger for alkoholholdig drikk

Alminnelige faste skjenkebevillinger kan gis til serveringssteder med serveringsbevilling som utgangspunkt. Dette som en hovedregel. Det kan innvilges skjenkebevillinger for alkoholholdig drikk for alle tre alkoholgrupper inntil den sies opp, eller blir inndratt. Det settes ikke tak på antall skjenkebevillinger som kan innvilges. Myndighet til å innvilge og avslå faste søknader om skjenkebevillinger er delegert til kommunedirektøren innenfor rammen av gjeldende alkoholpolitiske retningslinjer, vedtatt av kommunestyret.

Bevilling for en enkelt anledning som blir gitt for skjenking av alkoholholdig drikk ved utendørs arrangementer/konserter, skal som hovedregel begrenses til å omfatte alkoholgruppe 1 og 2 . Ved bevillinger for enkelte anledninger knyttet opp til lukkede og innendørs arrangementer og ved ambulerende bevillinger, kan det i tillegg til alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2, også innvilges skjenkebevilling for alkoholholdig drikk gruppe 3.

Alkoholloven § 1-4c åpner for engrossalg av alkoholholdig drikk til bevillingshavere med bevilling for en enkelt bestemt anledning. Engrossalg gir følgende begrensninger:

Engrossalg kan likevel ikke skje til den som bare har bevilling til salg eller skjenking for en enkelt bestemt anledning, med mindre styrer og stedfortreder har dokumentert kunnskap om alkoholloven og bestemmelser gitt i samsvar med den, eller til den som har en ambulerende skjenkebevilling. Selgeren plikter å forvise seg om at kjøperen har nødvendig bevilling eller kan drive engrossalg.

15.0 Salgs- og skjenketider

Salgsbevilling

Følgende tidsbegrensninger for utlevering og salg av alkoholholdig drikk med høyst 4, 7 volumprosent alkohol gjelder for utsalgssteder i Meløy kommune, jfr. lovens § 3-7, 2. ledd:

Hverdager:

Fra kl. 08.30 til kl. 20.00 (utvidet i forhold til lovens normaltid)

Dager før søndag og helligdager:

Fra kl. 08.30 til kl. 18.00 (unntatt dagen før Kristi Himmelfartsdag)

Søndag og helligdager:

Stengt

I henhold til Alkohollovens § 3-7, 3. ledd, skal salg og utlevering av øl og annen alkoholholdig drikk ikke skje på søndager og helligdager, 1. mai, 17. mai.

Skjenkebevilling:

Skjenking av alkoholholdig drikk i alkoholgruppe 1 og 2 kan skje fra kl. 08.00 til kl. 02.00 og fra kl. 13.00 til kl. 02.00 for alkoholgruppe 3 på alle ukedager. Ved spesielle anledninger kan det etter særskilt søknad behandles og innvilges forlenget skjenketid til kl. 03.00* Kommunedirektøren delegeres myndighet til å behandle slike søknader.

**(Lovens absolutte grense for skjenking av alkoholholdig drikk er frem til kl. 03.00. Det er etter lovens § 4-4, 4. ledd, forbudt å skjenke øl og vin mellom kl. 03.00 og kl. 06.00, og brennevin mellom kl. 03.00 og kl. 13.00. Konsum av alkoholholdig drikk skal opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp, jfr. Al. § 4-4, 6. ledd. Er eksempelvis skjenketiden satt til kl. 02.00, skal serveringslokalene stenges kl. 02.30.)*

16.0 Kontroll av bevillinger

1) Som et ledd i prioriteringen av det forebyggende arbeidet gis det i loven og forskriftene til loven (kap.10), retningslinjer og hjemmel for bevillingsmyndighetene (kommunen) til å føre kontroll med utøvelsen av kommunale salgs- og skjenkebevillinger.

2) Til å utføre kontrollene kan det engasjeres kontrollører som enkeltpersoner eller firmaer som driver i relevant bransje. Myndighet til engasjement og godkjenning av kontrollører og kontrollordning er gjennom delegasjonsreglementets delegert til kommunedirektøren, jfr. lovens § 1-9 og alkohol-forskriftens § 10-5.

3) Etter gjeldende lov og forskrifter skal salgs- og skjenkesteder kontrolleres så ofte som behovet tilsier det, men minst 1 gang i året, og slik at det totalt skal utføres et antall kontroller som utgjør 3 ganger antall salgs- og skjenkebevillinger i kommunen, med fordeling av kontrollene på salgs- og skjenkestedene etter behov. De mest besøkte skjenkesteder og salgssteder med hensyn til antall gjester/kunder og omsetning av alkoholholdige varer, bør kontrolleres hyppigst.

4) Kontrollørene utarbeider skriftlige rapporter over kontrollbesøkene som sendes kommunedirektøren. Kommunedirektøren rapporterer til formannskapet.

Meløy kommune oppfyller kravene til kontroll, og kjøper tjenesten fra ekstern leverandør.

17.0 Revisjon av handlingsplanen - varighet

Utarbeidelse av alkoholpolitisk handlingsplan for kommunen er lovpålagt med hjemmel i Alkoholovens § 1-7d, og skal behandles og godkjennes av det nye kommunestyret hvert 4.år. Planen skal være retningsgivende for behandling av søknader om salgs- og skjenkebevillinger.

GLOMFJORD NEVERDAL ENGAVÅGEN REIPÅ STØTT
MELØYA BOLGA ÅGSKARDET HALSA ØRNES

RAUS OG KRAFTFULL

meloy.kommune.no